

OSNOVNI SUD U BANJOJ LUCI

BROJ: 71 0 K 205408 15 K •

DANA: 12.06.2018. godine

Osnovni sud u Banjaluci, sudija Dalibor Kordić, uz sudjelovanje zapisničara Slobodanke Tatić, u krivičnom predmetu protiv optuženih Neđeljka Petkovića, Gospane Petković i Malešević Sanje, zbog krivičnog djela „Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje i netrpeljivosti“ iz čl. 294a/1 Krivičnog Zakona Republike Srpske, po optužnici Okružnog javnog tužilaštva Banjaluka broj T 13 0 KT 0021397 14 od 16.12.2014. godine nakon održanog glavnog i javnog pretresa dana 12.06.2018. godine, u prisustvu optuženih u pratnji branioca Marka Mikeša, advokata iz Banja Luke i Okružnog javnog tužioca Dalibora Vreće, donio je i javno objavio dana 12.06.2018. godine sljedeću

P R E S U D U

OPTUŽENI PETKOVIĆ NEĐELJKO, sin Milana i Ljeposave rođene Klincov, rođen 03.09.1950. godine u Banja Luci, pismen, po zanimanju vatrogasac, oženjen, stalno nastanjen u Banja Luci [REDACTED] po nacionalnosti Srbin, državljanin Republike Srpske,

OPTUŽENA PETKOVIĆ GOSPANA, kći Stanoja i Mileve, rođene Topić, rođen 09.05.1955 godine u Rekavice, opština Banja Luka, po zanimanju domaćica, udata, pismena sa završenom OŠ, stalno nastanjena [REDACTED] opština Banja Luka, po nacionalnosti Srпкиnja, državljanka RS,

K R I V I S U

ŠTO SU:

U vremenu od juna mjeseca 2012. godine do kraja 2016. godine, na području opštine Banja Luka u mjestu Drakulić, a kao komšije oštećene Smiljanić Jelene, koja je bošnjačke nacionalnosti, u više navrata otvoreno izazivali nacionalnu i vjersku mržnju i netrpeljivost, na taj način što su je pri slučajnim susretima verbalno vrijeđali, psovali, prijetili da će je ubiti i sve zapaliti, obraćajući joj se riječima „ovo je srpska zemlja, nema mjesta balijama“ pljuvali na nju sa svog balkona kada ide na posao ili se vraća kući s posla, polijevali prljavu vodu sa svog balkona u pravcu oštećene, palili smeće uz njenu ogradu, s ciljem da se dim i neugodni mirisi nanose u pravcu njene kuće, psovali joj „balijsku majku“, komšijama stavljali do znanja da nisu dobro došli ukoliko kontaktiraju sa oštećenom i njenom majkom Lutvijom, a sva mržnja i netrpeljivost iskazala se onda kada su saznali da oštećena nije lice sprske nacionalnosti,

Čime su počinili krivično djelo „Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje i netrpeljivosti“ iz čl. 294a/1 KZ RS pa im sud radi toga, a na osnovu istog zakonskog propisa, primjenom odredbe člana 52., 28., 39., 46. i 47. izriče

U S L O V N U O S U D U

Kojom se optuženom PETKOVIĆ NEDELJKU utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci i istovremeno određuje da se ista neće izvršiti ukoliko optuženi u roku od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci ne učini novo krivično djelo.

Kojom se optuženoj PETKOVIĆ GOSPANI utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 3 (tri) mjeseca i istovremeno određuje da se ista neće izvršiti ukoliko optužena u roku od 1 (jedne) godine ne učini novo krivično djelo.

Na osnovu člana 99. stav 1. ZKP-A RS optuženi Nedeljko Pektović i optužena Gospana Petković se obavezuju na plaćanje troškova krivičnog postupka u iznosu od po 150,00 KM u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.

Na osnovu Člana 108. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske oštećena se upućuje da svoj imovinskopravni zahtjev može ostvariti u parničnom postupku.

Nasuprot tome, u odnosu na Sanju Malešević sud je donio sljedeću

PRESUDU

OPTUŽENA MALEŠEVIĆ SANJA, rođena Petković, kei Nedeljka i Gospane rođene Grbić rođena 22.10.1976 godine u Banja Luci, stalno nastanjena u Banja Luka, [REDACTED] pismena sa završenom SSS, po zanimanju ekonomski tehničar, udovica, po nacionalnosti Srпкиnja, državljanka RS, osuđivana Presudom Osnovnog suda Banja Luka broj 71 0 K 156921 13 Kps 2 od 06.03.2013. godine (presuda pravosnažna 17.06.2013. godine), zbog krivičnog djela Oštećenje tuđe stvari iz čl. 249/1 KZ RS, uslovna kazna zatvora u trajanju od 4 mjeseca, sa rokom provjere od dvije godine

OSLOBADA SE OD OPTUŽBE

DA JE:

U vremenu od juna mjeseca 2012. godine do kraja 2016. godine, na području opštine Banja Luka u mjestu Drakulić, a kao komšije oštećene Smiljanić Jelene, koja je bošnjačke nacionalnosti, u više navrata otvoreno izazivali nacionalnu i vjersku mržnju i netrpeljivost, na taj način što su je pri slučajnim susretima verbalno vrijeđali, psovali, prijetili da će je ubiti i sve zapaliti, obraćajući joj se riječima „ovo je srpska zemlja, nema mjesta balijama“ pljuvali na nju sa svog balkona kada ide na posao ili se vraća kući s posla, polijevali prljavu vodu sa svog balkona u pravcu oštećene, palili smeće uz njenu ogradu, s ciljem da se dim i neugodni mirisi nanose u pravcu njene kuće, psovali joj „balijsku majku“, komšijama stavljali do znanja da nisu dobro došli ukoliko kontaktiraju sa oštećenom i njenom majkom Lutvijom, a sva mržnja i netrpeljivost iskazala se onda kada su saznali da oštećena nije lice sprske nacionalnosti,

Čime bi počinila krivično djelo „Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje i netrpeljivosti iz čl. 294a/1 KZ RS“ kažnjivo po istom zakonskom propisu.

Na osnovu člana 100. stav 1. KZ RS troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

Na osnovu Člana 108. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske oštećena se upućuje da svoj imovinskopravni zahtjev može ostvariti u parničnom postupku.

Objašnjenje

Okružno javno tužilaštvo Banja Luka podiglo je pred ovim sudom optužnicu broj T13 0 KT 0021397 14 od 16.12.2014. godine protiv Nedeljka Petkovića, Gospane Petković i Sanje Malešević zbog postojanja osnovane sumnje da su počinili krivično djelo „Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje i netrpeljivosti“ iz člana 294. a/1 Krivičnog zakona Republike Srpske u vrijeme, u mjestu i na način kako je to opisano u izreci ove presude i optužnice.

Predmetna optužnica je potvrđena dana 30.03.2015. godine, nakon čega je zakazano ročište o saslušanju optuženog u postupku za izdavanje kaznenog naloga dana 07.04.2015. godine na kojem su se optuženi izjasnili da nisu krivi za predmetno krivično djelo, pa je po navedenoj optužnici zakazan glavni pretres.

Okružni javni tužilac je na glavnom pretresu izveo dokaze saslušanjem svjedoka i to svjedoka oštećene Jelene Smiljanić, te svjedoka Cvjetić Gojka, Cvjetić Jove, Vuklišević Duška, Vuklišević Milkice, Cvjetić Vinke, Raković Jove, Stojčinović Dragane, Stojčević Igora, Radojčić Milice, Borenović Branislava.

Pored saslušanja svjedoka Okružni javni tužilac je izveo dokaze materijalne prirode i to:

Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Petković Nedeljka, CJB Banja Luka br. 08-02/1-216/14 od 29.09.2014. godine; Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Petković Gospane, CJB Banja Luka br. 08-02/1-218/14 od 29.09.2014. godine; Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Malešević Sanje, CJB Banja Luka br. 08-02/1-220/14 od 30.09.2014. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Smiljanić Jelene, Okružno tužilaštvo Banja Luka br. T13 0 KT 0021397 14 od 03.12.2014. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Cvjetić Gojka, CJB Banja Luka br. 08-02/1-201/14 od 22.09.2014. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Cvjetić Jovo, CJB Banja Luka br. 08-02/1-202/14 od 22.09.2014. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Vuklišević Duško, CJB Banja Luka br. 08-02/1-203/14 od 23.09.2014. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Vuklišević Milkica, CJB Banja Luka br. 08-02/1-204/14 od 23.09.2014. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Cvjetić Vinka, CJB Banja Luka br. 08-02/1-205/14 od 24.09.2014. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Raković Jovo, CJB Banja Luka br. 08-02/1-206/14 od 24.09.2014. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Stojčinović Dragana, CJB Banja Luka br. 08-02/1-207/14 od 25.09.2014. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Stojčinović Igor, CJB Banja Luka br. 08-02/1-214/14 od 26.09.2014. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Radojčić Milica CJB Banja Luka br. 08-02/1-213/14 od 26.09.2014. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Borenović Branislava, Okružno tužilaštvo Banja Luka br. T13 0 KT 0021397 14 od 12.12.2014. godine; Zahtjev za zatvaranje otvora na objektu, Smiljanić Jelene od 01.03.2014. godine; Povlačenje saglasnosti broj 03-364-3273/09 od 20.08.2012. godine; Podnesak CJB Banja Luka PS Banja Luka - Lazarevo br. 08-S/G-5-5317/12 od 26.10.2012. godine; Žalba na rad policijskog službenika CJB Banja Luka od 30.11.2012. godine, Izvod iz KE za Petković Nedeljka broj 08-02-3-5-234-2038/14 od 24.12.2014. godine, Izvod iz KE za Gospanu Petković broj 08-02-3-5-234-2037/14 od 24.12.2014. godine, Izvod iz KE za Malešević Sanju broj 08-02-3-5-234-2039/14 od 24.12.2014. godine, Video zapise sa nadzorne kamere Jelene Smiljanić od: 05.08.2015. godine, 12.06.2015. godine, 05.08.2015. godine, 01.11.2012. godine, 12.07.2012. godine.

Nakon izvedenih dokaza optužbe odbrana je izvela dokaze saslušanjem svjedoka i to Danijele Petković, Ratka Tešanovića, Jelice Petković, prvooptuženog Nedeljka Petkovića, drugooptužene

Gospone Petković, trećeoptužene Sanje Malešević, te pismene i materijalne dokaze i to Krštenica, Izvod iz knjige krštenih i miropomazanih Srpske pravoslavne crkve knjiga 3, strana knjige 35, tekući broj 45 za Jelenu Smiljanić od 25.01.2016. godine, rješenje Osnovnog suda u Banja Luci broj 71 0 Pr 163519 13 Pr od 03.06.2014. godine, prigovor na rješenje broj 03-3601-237/14 od 07.09.2017. godine Gradska uprava, odjeljenje za prostorno uređenje, Banja Luka, Rješenje Osnovnog suda broj 71 0 Pr 158387 12 Pr od 09.07.2014. godine, Potvrda o privremeno oduzetim predmetima broj 10-01-/3-98/15 od 11.09.2015. godine, Prigovor na naredbu o nesprovođenju istrage broj T 13 0 KT 0026000 15 od 05.05.2015. godine, Krivična prijava okružnom tužilaštvu protiv Vinke Cvijetić, Cvijetić Gojka od strane Sanje Malešević od 12.09.2017. godine, te medicinski nalazi za optuženog Petković Nedeljka, Krivična prijava Okružnom tužilaštvu Banja Luka za Jelenu Smiljanić, Uvjerenje Poreske uprave broj 06/1.02/0801.2.3-1572/2017 od 11.01.2017. godine, uvjerenje Zavoda za zapošljavanje, Filijala Banja Luka broj 1-31-10022-V-2017-3887 od 05.12.2017. godine.

Drugih dokaza nije bilo.

Na glavnom pretresu održanom dana 24.04.2018. godine Okružni javni tužilac je u smislu člana 290. ZKP-a izmjenio optužnicu na način što je stavio „u vremenu od juna mjeseca 2012. godine do kraja 2016. godine“, te je u ostalom dijelu optužnica ostala neizmjenjena.

Okružni javni tužilac je u završnoj riječi izjavio da je tužilaštvo dokazalo da su optuženi učinili krivično djelo kako je to navedeno u izmjenjenoj optužnici, a zaključak da su počinili krivično djelo crpi iz izjave oštećene, te iz iskaza brojnih svjedoka, te da su optuženi svojim radnjama pokušavali da oštećenu otjeraju iz njene kuće i sa njene zemlje i to samo zato što oštećena Jelene Smiljanić nema isto vjersko opredjeljenje kao optuženi, te tužilac iz toga smatra da takvo ponašanje optuženih zaslužuje adekvatnu krivičnu sankciju, te je predložio sudu da optužene oglasi krivim i osudi po zakonu.

Odbrana optuženih je u završnoj riječi izjavila da nakon svih saslušanih svjedoka, evidentno da je optužnica neosnovana i da tužilaštvo u toku predmetnog krivičnog postupka nije uspjelo da dokaže postojanje elemenata krivičnog djela na strani optuženih, te da nakon svih saslušanih svjedoka i izvedenih materijalnih dokaza odbrane, jasno da u ovo konkretnom slučaju ne postoje elementi krivičnog djela, ili bar ne krivičnog djela za koje se optuženi terete. Odbrana je navela i da se radi o poštenoj i radnoj porodici koja do sada nije imala sukoba sa zakonom, koja je relativno slabijeg imovnog stanja, te da se bore za egzistenciju, te da optuženi nisu imali razloga da se bave izvršavanjem bilo kojeg krivičnog djela, te da optuženi nisu izvršili krivično djelo koje im se stavlja na teret, te odbrana predlaže sudu da donese oslobadajuću presudu.

Prvooptuženi Nedeljko Petković je u završnoj riječi izjavio da se ne osjeća krivim.

Drugooptužena Gospana Petković je u završnoj riječi izjavila da se ne osjeća krivom.

Trećeoptužena Sanja Malešević je u završnoj riječi izjavila da ona nema nikakve veze s tim.

Oštećena Jelena Smiljanić je u završnoj riječi izjavila da ponašanje optuženih vrijeđa njeno nacionalno porijeklo, te da je ona rođena kao muslimanka, i da se svoje porodice nikada neće odreći, i da ima tu nesreću da joj niko od njene porodice ne može doći kući.

U smislu člana 295. sud zasniva presudu na činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnom pretresu, pri tome je sud savjesno cijenio svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, i na osnovu takve ocjene izvodi zaključke da li je neka činjenica dokazana.

Izazivanje i raspirivanje znači da se pre svega utiče na emocije, ali delimično i na intelekt, time što se stvara ili jača određeno osećanje i stav prema nekom narodu ili etničkoj zajednici.

Mržnja predstavlja jako negativno osećanje koje predstavlja pogodno tlo za preduzimanje raznih ekscenčnih ponašanja prema pripadnicima određenog naroda ili etničke zajednice.

Netrpeljivost je po svom negativnom potencijalu nižeg intenziteta od mržnje, ali i ona može voditi vršenju određenih delatnosti kojima se netrpeljivost ispoljava a koje mogu imati i elemente određenih krivičnih djela.

Dakle, elementi ovog krivičnog djela su: radnja koja je krivičnim zakonom već definisana kao krivično djelo, te pristrasnost, odnosno motiv koji se sastoji u tome da je počinitelj krivičnog djela odabrao žrtvu upravo zbog njene zaštićene karakteristike (rasa, etnicitet, religija, seksualna orijentacija, te se žrtve kod takvih krivičnih djela biraju na osnovu onoga što one predstavljaju, a ne onoga ko su one. Poruka koja se prenosi je upućena ne samo žrtvi, nego i široj zajednici čiji je član ta žrtva.

Govor mržnje je radikalni oblik neprihvatljivog javnog govora, onaj koji izravno poziva ili potiče na mržnju ili nasilje prema određenoj društvenoj skupini ili njezinim pripadnicama. Njegov cilj nije samo uvrijediti ili poniziti određenu društvenu skupinu i njene pripadnike zbog njihovog biološki, istorijski ili društveno uslovljenog grupnog identiteta, nego ih šikanirati, zastrašiti, segregirati, getoizirati, alijenirati od drugih članova šire društvene zajednice, negirati im pravo na jednakost i ravnopravnost. Ukratko, stvoriti društveno okruženje pogodno za različite oblike i prakse njihove diskriminacije, pa čak i nasilje.

Svjedok oštećena Jelena Smiljanić je na glavnom pretresu izjavila da poznaje optužene, da je s njima u lošim odnosima. Oštećena je izjavila da je njeno ime po rođenju Šabić Seada, od oca Sulje i majke Lutvije, djevojačko prezime majke Begović, te da je po narodnosti Muslimanka, da joj je otac po narodnosti Musliman, majka takođe Muslimanka. U Drakulić je doselila 2008. godine, kupila plac, 2009. godine je napravila porodičnu kuću, gdje je i uselila u maju 2009. godine. Godinu dana poslije toga optuženi su počeli sa gradnjom svoje porodične kuće, obzirom da su kupili plac od rodenog brata Nedeljka Petkovića, i taj plac je bio neuslovan za gradnju kuće, jer je bio jako uzak, optuženi su je pitali da li mogu dobiti saglasnost da naprave kuću metar od njene kuće, da imaju prolaz oko kuće, s čim se ona složila, jer je smatrala da su to dobri međususedski odnosi. Oštećena je izjavila da je prilikom gradnje kuće dovođila i majku, da se upoznaju sa komšijama, da kažu da su oni Muslimani, te da niko od njih nije reagovao na neprimjeren način ili pokazao neku suzdržanost, kad su oni u pitanju, imali su podršku, npr. da im pričuvaju stvari dok se gradi kuća. Početkom 2010. godine optuženi počinju sa gradnjom svoje kuće, te da im je tom prilikom ustupila 2 metra svoje zemlje, iskopali su temelj metar od njene ograde, te da im je dala vodu i struju, dok su izvodili radove. Kada je počela gradnja kuće optuženih nakon dva tri mjeseca, usmeno je dala saglasnost, prije potpisivanja primjetila je da joj majka čudno ponaša, da je uplašena, pa tek nakon tri, četiri mjeseca od početka gradnje majka Lutvija priznala da radnici koji dolaze na to gradilište kod optuženih na tom parking, puštaju te četničke poruke, i da na taj način provociraju, i da joj je majka Lutvija rekla da je čula da je Nedeljko Petković upozoravao komšije da ne trebaju da se druže sa „balijama“. Svjedok smatra da je to bio period 2009. ili početak 2010. godine kada se to dešavalo. Jedne prilike kada je oštećena Jelena Smiljanić došla kući, vidjela je majku kako plače, insistirala je da joj majka kaže, šta se dogodilo, te da joj je majka Lutvija rekla da su komšije bili jako drski, da je čula šta govore, da je tada majka sjedila na terasi, na kojoj Nedeljko priključuje struju, njihovim kablom, crijevom, njihovom vodom, koje nikad nije naplatila, jer je smatrala da je to van pameti. Jedan dan bio je ručak, bili su radnici, Nedeljko Petković i njegova supruga, prišla im je, rekla dobar dan, i rekla im ako nije problem da kada završe sa ručkom da dođu, da razgovaraju. Oni su odmah pošli za njom, iako je ona rekla da završe sa ručkom, i stali su između parcela, i Petkovići su pitali u čemu je problem, ona je rekla, da što se nje tiče nema problema, ali da ne bi trebali da prave problem njenoj majci, zbog toga što su oni Muslimani, i da ako ne žele da se druže s njima, to da kažu njoj, a ne komšijama. Oštećena je izjavila i da je dala saglasnost u opštini da Petkovići naprave kuću metar od granice s njenom parcelom, iako po zakonu je potrebno tri metra. U toku radova kod Petkovića, Igor Stojčinović je jedne prilike upozorio

Jelenu Smiljanić da se čuva Petković Nedeljka, da će ju zapaliti, te da je Nedeljko Petković njemu (Igoru Stojčinoviću) jednom rekao, dok mu je pokazivao radove na kući, da je sve u redu, samo da mu „balinkuša“ ne da da gradi kako on hoće. Oštećena je izjavila da je sredinom 2011. godine herbicidom zvan Total, poprskala pojas ispod svoje ograde oko 10 cm, da bi uništila travu, te da joj je te prilike Nedeljko Petković rekao da je ona lopov, da pršće travu dok niko ne gleda, te iako mu je objasnila zašto to radi, te da to nije način kako komšije treba da pričaju, Nedeljko joj je opsovao majku. Takođe, kada zalijeva cvijeće, ili radi oko ograde, kada suši veš vani, baš u tim trenucima Petkovići nešto pale, krpe, najlone, te da su joj sve ruže izgorile. Kada ih je pitala zašto to rade, Gospana je bila sa druge strane ograde, kada ju je pogledala Gospana je podigla ciglu i rekla „šta me gledaš“, te da ih je odmah prijavila za uznemiravanje u MUP. Petkovići su je prijavili da krade struju, da je Gospana po dolasku lica ovlaštenih iz Električnog govorila njima da ona krade struju pet godina, te da se mora lopovima stati u kraj, da je to srpska zamlja, te da ne može raditi šta hoće, te da je dugo imala spor kod električnog, dok nije dokazala, da to nije istina. Oštećena je izjavila, da Sanja Malešević nije učestvovala u tim njihovim radnjama, te da je nikada nije vrijeđala. Svako jutro kada bi oštećena polazila na posao, Nedeljko i Gospana su bili na balkonu, i baš kada ona izlazi na vrata, istrasali su otirače na nju, „pljuvali i psovali majku balijsku, tursku“ i slično, te su joj govorili da je to srpka zemlja, da se turci neće tu širiti. Oštećena je izjavila da su Petkovići posipali pepeo uz ogradu, te da je ona morala postaviti vrtlarsku mrežu, koju su oni palili, a ona je te dijelove isjecala, i ponovo postavljala mreže na ogradi. Takođe, oštećena je navela i da je postavila video nadzor samo zbog Petkovića, jer ne bi mogla dokazati šta sve Petkovići rade na njenu štetu, te da je istakla jasno tablu na kojoj piše da je objekat obezbjeđen video nadzorom. Oštećena je izjavila da je imala psa retrivera, kojeg su Petkovići otrovali, i koji je uginuo u januaru 2017. godine, te da je te prilike Nedeljko rekao da ako još jednom izvede psa u voćnjak svoj, a koji je ograđen, da će pucati u njega iz pištolja. Oštećena je istakla da se Gospana i Nedeljko tako ponašaju prema njoj samo iz jednog jednog razloga a to je zato što je ona Muslimanka, te da to ona nije ničim izazvala. Oštećena je izjavila, da su joj Petkovići 6. maja 2015. godine sraznili voćnjak sa zemljom, šest metara u dubinu poprskali totalom, herbicidom, te da joj je život postao nemoguć pored Petkovića, te da bi rado prodala kuću i odselila, ali, da je danas teško prodati kuću. Oštećena je izjavila da je prihvatila pravoslavnu vjeru i da se tako izjašnjava, te da je vjeru promjenila usljed ratnih dešavanja 1991. godine, da bi mogla preći u Srbiju, ali da se ne stidi svoga porijekla.

Iz izjave oštećene Smiljanić Jelene koja je data na glavnom pretresu sud jasno može da zaključi da su optuženi Petković Nedeljko i Petković Gospana, u više navrata psovali oštećenoj „balijsku majku“ da je ona „balinkuša“ kao i „tursku“, da to nije turska zemlja nego da je srpska zemlja i da se ona tu neće širiti. Pri tome iz izjave oštećene je vidljivo da su pored ovakvih direktnih izjava koje su optuženi Petković Nedeljko i Gospana upućivali oštećenoj na nacionalnoj i vjerskoj osnovi, preuzimali su niz različitih radnji kako bi ugrozili mir i spokojstvo oštećene koja je kao susjed živjela neposredno kraj njih. Te radnje su se manifestovale u različitim oblicima, što je potkrijepljeno i ostalim pismenim materijalnim dokazima, odnosno videozapisima sa kamera koje su postavljene na kući oštećene Jelene Smiljanić, a koje je ista ugradila radi svoje lične bezbjednosti. Kako sama oštećena navodi u svojoj izjavi glavni izvor ovakvog ponašanja I optuženog i II optužene polazi od momenta kada optuženi saznaju da je ona Muslimanka, a da to prije nisu znali, a oni su to saznali kada su imali na uvid ugovore o kupoprodaji kada je oštećena Jelena Smiljanić kupovala zemlju od njihovog rodaka. Oštećena jasno ukazuje da optuženi dugi niz godina provode nad njom psihičko maltetiranje u najrazličitijim oblicima gdje su čak i zabranjivali ostalim komšijama da se druže sa Jelenom Smiljanić, a samo iz razloga jer je ona pripadnik druge nacionalnosti, čak su i ulazili u sukob sa drugim svjedocima koji su davali izjave u ovom postupku. Pri tome postojao je niz incidenata i prijavljivanja policiji gdje je vidljivo da optuženi su koristili različite načine kako bi različitim radnjama ugrozili mir i spokojstvo tako da je oštećena izjavila na glavnom pretresu da čak i želi da

iseli i da proda kuću u kojoj je živjela. Iako su odnosi iz početka bili poremećeni zbog regulisanja građevinske dozvole za gradnju kuće optuženog Petković Nedeljka, oni su eskalirali u različitim negativnim pravcima upravo od onog momenta kada su saznali da je Jelena Smiljanić Bošnjakinja. Dakle, oštećena je jasno ukazala na glavnom pretresu da su je optuženi vrijeđali, pljuvali i činili različite stvari a upravo na rasnoj i vjerskoj osnovi, sa puno mrženje i da su to govorili i drugim komšijama javno i bez ikakvog ustezanja na taj način direktno utičući na oštećenu da osjeća dozu straha, nesigurnosti, poniženosti, straha za svoj sopstveni život kao i članove svoje porodice. Pri tome sud uzimajući u obzir izjavu oštećene kao objektivno dat i istinit, gdje oštećena jasno navodi razloge i motive ponašanja optuženih, koji su usmjereni prema njoj u njihovim ekstremnim stavovima a na bazi očigledne mržnje, samo zato što je ona Muslimanka po rođenju. Čak šta više u toku glavnog pretresa, ona je gledala u optužene, i svoj iskaz davala pokazujući na optužene, pri tome nije bilo nikakve nedoumice u njenom iskazu, s tim u vezi sud je poklonio punu vjeru, pri tome je iskaz oštećene jedan od najznačajnijih dokaza optužbe u kome u svom iskazu na glavnom pretresu oštećena jasno ukazuje na ekstremne stavove prvooptuženog i drugooptužene koji su svojim radnjama uporno nastavljali bez imalo saosjećanja prema oštećenoj, iako je ona pokušavala, kako je i sama rekla na glavnom pretresu, da prevaziđe taj problem sa komšijama što se pokazalo bezuspješnim, naprotiv prema iskazu oštećene, te radnje su se nastavljale u nedogled, odnosno prema svojoj prirodi su se produbljivale i proširivale, tako da je život u takvoj sredini u navedenim okolnostima prema njenoj izjavi bio nemoguć.

Zbog priloženog dokaza od strane odbrane da je optužena pravoslavka, gdje je priložena Krštenica za oštećenu Smiljanić Jelenu iz Izvoda Srpske pravoslavne crkve, tekući broj 45, strana 35, knjiga broj 3 od 25.01.2016. godine iz koga je vidljivo da je ista krštena. Sud je dozvolio da se ponovo sasluša oštećena Jelena Smiljanić kako bi se razjasnile sporne činjenice vezane za njenu nacionalnu pripadnost odnosno vjeroispovijest.

Oštećena Jelena Smiljanić je u drugom saslušanju na glavnom pretresu izjavila da je ona po nacionalnosti Muslimanka, te da joj se otac zvao Suljo, majka Lutvija, te da su njeni roditelji po nacionalnosti Muslimani, te da njena nacionalna osjećanja vrijeđa, te da je jako boli, ako neko vrijeđa Muslimane i Bošnjake kao naciju, te da se svoga porijekla ne stidi, niti bi se ikada odrekla svoga porijekla. Oštećena je navela da je postavila video nadzor početkom 2013. godine, nakon što je naišla na nerazumijevanje nakon podnešenih prijava, te da je živjela sa majkom koja se jako teško kretala, jako rijetko izlazila iz kuće. Prijavljivala je Nedeljka Petkovića policiji, jer je sačekao na kapiji i prijetio riječima da se neće smiriti dok je ne ubije, te da nije mogla dokazati te napade na nju, imovinu i porodicu, postavila je video nadzor na četiri strane kuće, te da je postavila zaštitne mreže na ogradu između nje i Petkovića, koja je bila visoka 2,70 metara, te da su Petkovići i kroz tu mrežu polijevali vodu, te da su mrežu zapalili više puta, čak i zimi.

Iz naknadno datog iskaza oštećene Jelene Smiljanić u kome je na glavnom pretresu oštećena jasno izjavila da je ona po rođenju Muslimanka, da su joj roditelji Muslimani, da su njena nacionalna osjećanja uvrijeđena te da to prouzrokuje duševne boli kod oštećene ako neko vrijeđa Muslimane i Bošnjake kao naciju, te kako je istakla da se ona svoga porijekla ne stidi, niti bi se svoga porijekla ikada odrekla. Sud je mišljenja da dokazi odbrane koji je priložio da je ista prešla u pravoslavnu vjeru i da se krstila nije od značaja u konkretnom slučaju, jer prelazak iz jedne vjere u drugu ne znači da se neko odriče svoga porijekla, na šta je oštećena jasno i ukazala na glavnom pretresu, prikazan je dokaz odbrane gdje je Krštenica samo formalni akt koji po mišljenju ovog suda ne mijenja suštinu stvari, te da ljudi mogu da mijenjaju svoju nacionalnost i da prelaze u različite konfesije, iz različitih razloga, ili različitih stanja kao i okolnosti jer je vidljivo odnosno i prema iskazima oštećene vidljivo da je oštećena promjenila vjeru u ratu iz samo njoj poznatih razloga, jer je bila udata za srbina i imala je s njim djecu, a trebali su da odu u Srbiju. Pri tome, sud je mišljenja da formalni akti ne mogu da promjene ili da prekinu vezu osjećaja pripadnosti jednom narodu, niti da se to izbriše bilo kojim aktom, pa i ovom krštenicom. Oštećena je na glavnom pretresu jasno naglasila da je ona Muslimanka

odnosno pripadnik Bošnjačkog naroda, te da se ne može odreći svoje porodice i svoga porijekla, što sud u potpunosti prihvata, jer konkretno u ovom postupku upravo motivi optuženih su bili u činjenici da je ona pripadnik nekog drugog naroda, prema kome su pokazali svojim postupcima mržnju i netrpeljivost.

Svjedok Gojko Cvijetić je na glavnom pretresu izjavio, da je Jelena Smiljanić u komšiluk doselila prije 8 godina, da je tu živjela sa majkom Lutvijom, te da je znao da su Lutvija i Jelena po nacionalnosti Muslimanke, sa kojima je bio u dobrim odnosima i kada su doselili, a i dan danas. Svjedok je izjavio da poznaje optužene, te da su oduvijek bili u dobrim odnosima, sve dok se nije počeo družiti sa Jelenom, koja je Muslimanka, a da se to Petkovićima nije svidalo. Sa Petkovićima se obilazio, dolazili su jedni drugima na slavu, te da je sve bilo normalno dok ga Jelena Smiljanić nije pozvala da nešto pomogne, oko nekih cijevi, a Nedeljko je toga dana čučnuo pored ograde, skupio nekog otpadnog materijala i zapalio, Gojko mu je prišao i pitao zašto pali, a Gospana je tada izašla iz kuće i psovala u majku, i pitala ga zašto pomaže balijama. Takođe svjedok je naveo da je vidio kako Gospana struže šerpama od zid, u vrijeme kada Lutvija sjedi na balkonu ispod nje, te smatra da Gospana to radi zbog nacionalnosti Lutvije i Jelene Smiljanić. Svjedok je naveo i to da je jedne prilike njegova supruga izlazila iz dvorišta Jelene Smiljanić, kada ju je Nedeljko presreo i rekao da će Cvijetići letjeti u zrak, zato što se družu sa Jelenom Smiljanić, te je Gojkovu suprugu nazvao poturicom. Svjedok je istakao da su njegovi odnosi i njegove porodice prema porodici Petković narušeni zbog njihovog pomaganja Jeleni Smiljanić, druženja sa oštećenom, te da ih zbog toga Gospana i Nedeljko provociraju, upućuju pogrdne riječi. Svjedok je naveo da je lično vidio kada Gospana proljeva vodu sa balkona na Jeleninu ogradu, kako istresa krpe i tepihe, staze prema Jeleninom ulazu.

Sud je prihvatio iskaz ovog svjedoka, kao objektivno dat i istinit jer se on poklapa po svom sadržaju sa izjavom oštećene, štaviše, svjedok ukazuje da je određene prilike pomagao oštećenoj pomagao, a da ga je optuženi Nedeljko Petković pitao zašto pomaže balijama, čak da mu je lično prijetio, iz razloga što se družu sa oštećenom Jelenom Smiljanić, pa da je i čak njegovu suprugu nazvao poturicom, pri tom su Gospana i Nedeljko provocirali ih i upućivali pogrdne riječi, a optužena Petković Gospana je polijevala vodu sa balkona na Jeleninu ogradu, istresala krepe i tepihe i staze prema Jeleninom ulazu, dakle sve u namjeri da na bilo koji način zagorča život oštećenoj, a jedini motiv je to što svjedok očigledno ukazuje da je ona Muslimanka i pripadnik drugog naroda i kao takva da je nepoželjna u sredini kao komšija pored Petkovića. Štaviše, pri ovome iskazu Petkovići idu i u krajnost da spriječavaju druge ljude da kontaktiraju sa Jelenom Smiljanić, što govori samo po sebi o visokom stepenu mrženje i netrpeljivosti prema oštećenoj.

Svjedok Vuklišević Duško je na glavnom pretresu izjavio da poznaje Jelenu Smiljanić, te vezano za odnose Jelene i Petkovića izjavio da su odnosi bili u početku dobri, da su se obilazili, te da mu je poznato da je Gospana Petković vrijeđala Jelenu Smiljanić, na nacionalnoj osnovi, na način što je govorila da je ona balinkuša, turkinja, da su Petkovići palili krpe, plastiku pored ograde, čak i par puta zapalili ogradu, tj mrežu plastičnu koja je bila navučena na ogradu. Svjedok je istakao da je čuo da su se tako ponašali Gospana i Nedeljko, a da se za Sanju ne može sjetiti, da je imala takve ispade, postupke. Svjedok je naveo da je gledao video snimak, koji je zabilježio video nadzor Jelene Smiljanić, gdje Nedeljko Petković urinira sa svoga balkona u pravcu Jelenine kuće. Dakle svjedok je jasno ukazao da je Gospana Petković vrijeđala Jelenu Smiljanić na nacionalnoj osnovi da je govorila da je ona balinkuša i turkinja, te da i ovaj svjedok potvrđuje da su Petkovići palili krpe, plastiku i pored ograde a da bi ovim radnjama što više nanijeli štetu oštećenoj odnosno da ugroze njen spokoj i mir, kao izvjeđanjem da izazovu poniženje i strah i poniženje kod oštećene.

Svjedok Vuklišević Milkica je na glavnom pretresu izjavila da je posjećivala oštećenu, da su se družile, te da je u više navrata prespavala kod Jelene, da je čula lično više puta da Jeleni Smiljanić Petkovići psuju majku balijsku. Svjedok je naveo, da je takođe čula uvrede, kada je Jelena postavila

mrežu na ogradu, da su optuženi izjavili da će balije biti zamotani u tu mrežu, te da su Petkovići palili tu mrežu, u njenom prisustvu, je Gospana palila nešto pored ograde što je mirisalo na gumu, nekada i na tamjan, takođe svjedok je navela da su njena djeca jedne prilike bili u dvorištu Jelene Smiljanić i nje lično kada je Nedeljko Petković urinirao sa svoga balkona prema kući Jelene Smiljanić, nadalje svjedok je vidjela lično kada Gospana prosipa vodu sa balkona svoje kuće u dvorište oštećene Jelene Smiljanić. Svjedok je istakla da nije čula ni vidjela provokacije niti prijetnje direktno upućene od strane Sanje Malešević prema oštećenoj Jeleni Smiljanić. I ova svjedokinja je jasno potvrdila na glavnom pretresu da je lično čula u više navrata od strane optuženih da oštećenoj psuje majku balijsku odnosno da je čula uvrede kada je oštećena postavljala mrežu na ogradu koja dijeli dvorište optuženih od nje te da su prema izjavi svjedokinje optuženi izjavili da će balije biti zamotane u tu mrežu. Pri tome je svjedokinja lično vidjela da optužena Gospana Petković prosipa vodu u dvorište oštećene a pritom ističe da nije u odnosu na trećoptuženu Sanju Malešević nema nikakvih saznanja da je ona vrijeđala oštećenu po nacionalnoj osnovi. Ovaj iskaz je sud prihvatio kao istinit i objektivno dat jer se po svojoj strukturi poklapa sa iskazima drugih svjedoka, osim toga ista je očevidac pojedinih radnji optuženih a naročito provooptuženog Petković Nedeljka i drugooptužene Petković Gospane, a naročito je čula lično uvrede na nacionalnoj osnovi koje su upućene oštećenoj Jeleni Smiljanić.

Svjedok Vinka Cvijetić je na glavnom pretresu izjavila da poznaje optužene, da su komšije, a da joj je za ovaj slučaj poznato da su optuženi pisali grafitu na ulazu ispred kuće Jelene Smiljanić, na kojima je pisalo „U inat Srbiji“, „u inat svima“, te da joj je poznato da je Gospana uzimala šerpe i tepsije i grebala o zid dok Lutvija spava, te psovanje majke balijske Jelene Smiljanić, posipanje vode na Jelenu Smiljanić od strane Gospane, Nedeljkovo uružiranje sa balkona koje je lično vidjela. Dakle, i ovaj svjedok jasno potvrđuje svojim izjavama na glavnom pretresu da su optuženi psovali balijsku majku Jelenu Smiljanić a naročito provooptuženi Petković Nedeljko i drugooptužena Petković Gospana, te da su čak ispisani grafiti koje je jasno navela kao i da je optuženi Petković Nedeljko urinirao sa balkona prema kući Smiljanić Jelene, što je ona lično vidjela kao i da je Petković Gospana grebala šerpe po zidu kako bi izazivala nekakve reakcije kod oštećenih. Dakle i ovaj svjedok potvrđuje da su optuženi sistematski koristili različite metode kako bi što više oštećenu doveli u takvo stanje da se ona osjeća nepoželjno u toj sredini. I ovome iskazu sud je pokloni punu vjeru jer iskaz po svojoj kvalitativnoj strukturi ne odstupa od iskaza drugih svjedoka, šta više u svom iskazu ovaj svjedok dodaje da su optuženi pisali i grafitu uvredljivih sadržaja, odnosno u najmanju ruku i grafitu koji bi kod oštećene izazvale nelagodu pa i neku vrstu poniženja. Takođe je ista i ponovila, što je u skladu sa iskazom svjedoka Vukališević Milicom, da je urinirao sa svog balkona, dakle javno, bez ikakve griže savjesti a sve ove radnje su bile upućene oštećenoj sa istim ciljem.

Svjedok Jovo Rakovac je na glavnom pretresu izjavio da poznaje Jelenu Smiljanić, te da su komšije, kao i sa Petkovićima. Svedok je izjavio da je sreo Nedeljka jedne prilike, kada je bio kod Jelene Smiljanić, te kada je pozdravio Nedeljka on mu nije ništa odgovorio, sljedeći put ga je opet pozdravio na što mu je Nedeljko rekao da ne zna da li ga treba pozdravljati uz obrazloženje da ne pozdravlja ljude koji ulaze u kuću Jelene Smiljanić. Svjedok je naveo da nije čuo lično da Petkovići vrijeđaju Jelenu Smiljanić na nacionalnoj osnovi, jer je njegova kuća udaljena 200 metara od Jelenine, te da nema optičku vidljivost. I ovaj svjedok potvrđuje u svom iskazu na glavnom pretresu da je optuženi Petković Nedeljko primjenjivao represivne metode u odnosu na sve druge komšije koje žive u neposrednoj ili posrednoj blizini oštećene Jelene Smiljanić u smislu uticaja da on ne želi da kontaktira sa njima ako oni imaju kontakt sa oštećenom, što je svjedok jasno potvrdio. Sud je poklonio vjeru ovom svjedoku s obzirom da je njegov iskaz takođe poklapa sa iskazom svjedoka Gojka Cvijetića koji je takođe potvrdio da jedne prilike kada je želio da pomogne oštećenoj Jeleni Smiljanić oko nečega da je optuženi Petković Nedeljko koji je do tada bio dobar sa njim rekao da želi da prekine sa njim bilo kakav kontakt. Sud je mišljenja da je i ovaj iskaz dat objektivno i poklonio mu punu vjeru.

Svjedok Dragana Stojčinović je na glavnom pretresu izjavila da je u komšiluku sa optuženima, nekih 300 metara udaljenosti, te da poznaje oštećenu Jelenu Smiljanić, i da je upoznata sa njihovim odnosima. Svjedok je u par navrata vidjela policijsko vozilo ispred kuće Jelene Smiljanić, te kada je pitala Jelenu zašto policija dolazi, Jelena joj je rekla da ima problema sa komšijama konkretno sa Gospanom i Nedeljkom, te da joj je rekla da je provokacija od strane Petkovića na nacionalnoj i vjerskoj osnovi, da ima neprilike sa Gospanom i Nedeljkom, te da su takođe smetali i njenoj majci Lutviji. Jelena joj je pokazala nekoliko video snimaka na kojima se vidi kako Gospana pali vatru pored njene ograde, mokrenje Nedeljka sa balkona prema kući Jelene Smiljanić, bacanje zapaljenih koktela pred garažu Jelene Smiljanić. Svjedok je navela da je njenog supruga i nju 2010. godine Nedeljko pozvao da pogledaju kuću, koju je tada gradio, na terasi njegove kuće, te im je tada rekao da nije mogao okrenuti krov svoje kuće kako on želi zbog balinkuše, misleći na Jelenu Smiljanić. Svjedok je navela da je jedne prilike vraćala se iz prodavnice sa djetetom, vodeći ga za ruku, Gospana klela govoreći, „Ko god lagao protiv mene, živu djecu zakopavao“, ponavljajući te riječi dok god se svjedok Dragana Stojčinović nije udaljila od njene kuće, a svjedok ističe, da je to zbog toga što je u dobrim i korektnim odnosima sa Jelenom Smiljanić. I ovaj svjedok je pred sudom, takođe potvrdio da optuženi Petković Nedeljko oštećenu Jelenu Smiljanić nazivao balinkušom, što predstavlja vrijeđanje po nacionalnoj osnovi predstavlja pežorativne izraze koje su neprimjerene u normalnoj komunikaciji između ljudi i koje je on često koristio s obzirom da je više svjedoka jasno potvrdilo da je on upućivao pogrđna imena prema optuženoj, a imenovanje oštećene kao balinkuše je takođe jedan od načina negiranja druge nacije u pežorativnom smislu, u ovom konkretnom slučaju Jelene Smiljanić kao pripadnika Bošnjačkog naroda. I ovaj iskaz je sud prihvatio u cjelosti, s obzirom da su to lična zapažanja svjedoka u odnosu na ono što je govorio Petković Nedeljko.

Svjedok Igor Stojčinović je na glavnom pretresu izjavio da poznaje optužene kao i oštećenu, te da su komšije, te da je upoznat s tim šta se dešava u komšiluku, te da mu je Jelena ispričala, da je Petkovići maltretiraju, „ne daju da živi“, pa čak da joj upućuju pogrđne riječi, na nacionalnoj osnovi. Takođe, na snimcima video nadzora Jelene smiljanić, svjedok je izjavio da je vidio mokrenje Nedeljka Petkovića, bacanje nekih predmeta od strane Gospane, paljenje mreže na ogradi, te Gospanino tjeranje dima na Jeleninu kuću. Izjava ovoga svjedoka nije od presudnog značaja na presuđenje u glavnoj stvari, jer on nije neposredno vidio sve te radnje koje se stavljaju prvoooptuženom i drugoooptuženoj na teret, ali je vidio snimke koji to nedvosmisleno dokazuju.

Svjedok Borenović Branislav je na glavnom pretresu izjavio da poznaje oštećenu Jelenu Smiljanić, dugo godina, kroz stranku, u koju se učlanila, te da je te prilike pitala da li će predstavljati problem, to što je prešla iz islama u pravoslavnu vjeru, da je ona muslimanka, na što je svjedok rekao, da ne to njima ne predstavlja nikakav problem. Svjedok je izjavio da mu se u par navrata Jelena Smiljanić požalila, da ima strah od porodice Petković, da ju je jako opterećivala presija koju je imala od strane komšija i to od porodice Petković i da je živjela, kako kaže svjedok u nekoj vrsti straha i da je bilo fizičkih prijetnji, nedoličnog ponašanja od strane njih. Svjedok je istakao, da je Nedeljko Petković jednom dolazio u stranku, da ga pita, da li on zna da je Jelena Smiljanić promjenila vjeru, da je sada srpkinja, odnosno da je ranije bila Muslimanka, da li mu je poznato da je ona na posebnom zadatku, da li to stranci znači, te da li trebaju takve ljude da prihvataju, te da mu je rekao, da Jelena Smiljanić ne voli Karadžića, da mrzi borcu RS, te ga pitao, da li zna da će to imati posljedice po partiju, i ako je oni budu podržavali, da će on sazvati proteste boraca i drugih građana, da će zvati ATV i druge medije i o tome njih obavjestiti. I ovaj svjedok na glavnom pretresu je jasno ukazao da mu se oštećena žalila na probleme koje ima sa optuženima, te da je lično Nedeljko Petković odlazio u sjedište političke stranke u Banjaluci, Partije demokratskog progresa, i razgovarao sa navedenim svjedokom, pri tome je oštećena bila član partije i kako sam kaže svjedok, jedan vrlo uzoran i dobar član, a da je optuženi Petković Nedeljko želio da upozna svjedoka da ona u stvari nije Srpkinja. Sud je poklonio vjeru ovom svjedoku u potpunosti, kao objektivno dat i istinit, da je to neposredno zapažanje

samog svjedoka, a pogotovo da se radi o jednom specifičnom događaju u koje optuženi Petković Nedeljko odlazi kod visokog funkcionera Partije demokratskog progressa u kojoj je oštećena politički aktivna, te želio da mu ukaže da je ona Bošnjakinja, Muslimanka te da je ona kao takva, po svojoj prirodi, opasna po partiju i njene ciljeve, kao i za okolinu i građane. Iz ovog iskaza svjedoka koji je opisao navedeni događaj vidi se istrajnost optuženog Petković Nedeljka u smislu da njegova mržnja prema oštećenoj nema granica nego da pored privatnih odnosa on želi da to pročiri, da se to pojavi na Alternativnoj televiziji i drugim medijima, te da će, kao kaže svjedok, sazvati proteste boraca i drugih građana, baš upravo iz razloga nacionalne mržnje i netrpeljivosti prema oštećenoj Jelenu Smiljanić jer je to jasno iz konteksta razgovora koji je ovaj svjedok vodio sa optuženim Petković Nedeljkom.

Svjedok Milica Radojčić je na glavnom pretresu izjavila da živi u Drakuliću, te da poznaje Jelenu Smiljanić. Svjedok je bila kod Jelene Smiljanić, koja joj je pokazala video snimke, i koja joj je rekla da pogleda, šta ona doživljava. Svjedok je na smimcima vidjela uriniranje Nedeljka Petkovića sa balkona svoje kuće prema Jeleninoj kući, bacanje kanti sa vodom prema kući Jelene Smiljanić, te prema izjavama drugih komšija, ona je takode saznala da Petkovići uznemiravaju Jelenu Smiljanić, a da Jelena čuti i trpi. Ovaj svjedok nema neposredna zapažanja o radnjama optuženih ali je posebno čula od oštećene šta je sve trpjela od strane optuženih, pri tome je kao dokaz pokazivala svjedokinji video snimke različitih radnji optuženih, a u cilju šikaniranja oštećene Smiljanić Jelene.

Svjedok Jovan Cvijetić je na glavnom pretresu izjavio da živi u Drakuliću, da poznaje optužene, te da su se Petkovići doselili prije 8 godina u Drakulić. Jovan Cvijetić je izjavio da je sa bratom radio ogradu kod Jelene Smiljanić, te naveo da je Jelena tu ogradu postavila, zato što nije bila u dobrim odnosima sa Petkovićima, ali da se ne sjeća događaja, te da mu nisu poznate okolnosti, zašto optuženi i oštećena nisu u dobrim odnosima. Ovaj svjedok nije izjavio ništa posebno što bi uticalo na donesenu odluku.

Sud je mišljenja da iz ovih krivičnih prijava koje je predložila odbrana vidljivo da su optuženi navedene prijave podnijeli 12.09.2017 godine, te po mišljenju ovog suda predstavljaju jedan od pritisaka na svjedoke od strane optuženih, s obzirom da su ti svjedoci predloženi u ovom predmetu u optužnici koja datira iz 2014. godine.

Trećooptužena Sanja Malešević u svojstvu svjedoka je na glavnom pretresu izjavila da su 2009. godine kada su počeli graditi kuću, da im je došla policija, te da ih je Jelena Smiljanić prijavila da nemaju građevinsku dozvolu, te da im je tada zaustavljena gradnja, i da moraju dobiti dozvolu od Jelene Smiljanić, koja je pristala da im da saglasnost za gradnju kuće, te su oni nastavili gradnju kuće, ali se Jelena žalila prostornom uređenju, krim policiji, da Petkovići nemaju dozvolu za tu gradnju, za šta je na kraju obustavljena istraga protiv Nedeljka Petkovića. Optužena je izjavila da su bili radovi oko kuće, te da je bilo uobičajeno da se pali oko kuće, zato što čistoća tada nije prolazila kroz Drakulić.

Drugooptužena Gospana Petković je na glavnom pretresu izjavila da je znala da je Jelena Smiljanić bošnjakinja i da su svi problemi počeli od početka gradnje njihove kuće, da su neslaganja počela, zbog građevinske dozvole, zato što ih je Jelena Smiljanić prijavila u Opštinu, te da su zbog nje njihovi radovi na kući bili obustavljeni sedam dana, te da tu nema mjesta optuženju po nacionalnoj osnovi, te da nije nikakve krpe palila, da je palila papire od gradnje kuće, te da smeće slažu pored ograde i da tu oduvijek pale.

Prvooptuženi Nedeljko Petković u svojstvu svjedoka je na glavnom pretresu izjavio da je on počeo gradnju kuće, te da ga je Jelena Smiljanić pravila, da nema građevinsku dozvolu, te da je morao obustaviti radove, dok dozvolu nije dobio, te da mu je Jelena zatrovala baštu, te da mu je zbog toga sin bio u bolnici mjesec i po dana. Optuženi je naveo da je jednom za bajram prišao Jelenu Smiljanić da joj čestita praznik, te da mu je Jelena rekla da je to sada rekao i nikada više, da ona nije muslimanka, da je ne vrijeđa, te da joj je na to rekao da se izvinjava, da se više neće ponoviti.

Svjedok odbrane Jelica Petković je na glavnom pretresu izjavila da je u srodstvu sa optuženima, te izričito tražila da svjedoči, te da je sa Jelenom Smiljanić oduvijek u dobrim odnosima, te da je Jelena kupila od nje plac 2008. godine, te da joj se predstavila kao gospođa Jelena Smiljanić, te od kako je Jelena Smiljanić čula da je Jelica svjedok, ne priča sa njom. Svjedok je navela da nikada nije lično čula da se Petkovići i Jelena Smiljanić svađaju. Svjedok je navela da su Jovo Cvijetić, Vinka Cvijetić i Gojko Cvijetić dali lažni iskaz pred sudom, te da je o tome pričala sa Sanjom Malešević. Svjedok je istakla da Gospana i Nedeljko nikada nisu psovali balijsku majku Jelenu Smiljanić, te da ona to dobro zna, zato što je njena kuća devet metara od kuće Jelene Smiljanić. Iskaz ovoga svjedoka sud nije prihvatio jer je očigledno sračunat da umanju krivičnu odgovornost optuženih.

Svjedok odbrane Petković Danijela je na glavnom pretresu izjavila da je u lošim odnosima sa Jelenom Smiljanić, od momenta kada su počeli problemi sa gradnjom kuće, tj. u vezi sa građevinskom dozvolom, kada ih je Jelena Smiljanić prijavila da nemaju dozvolu. Svjedok je navela da nikada nije mogla da izvuče zaključak da su optuženi nacionalisti ili šovinisti, te da ona živi u istoj kući sa optuženima, na spratu kuće, dok su optuženi u prizemlju. Sud nije poklonio vjeru ovome svjedoku jer se radi o rodaci optuženih te je njen iskaz kao takav subjektivan.

Svjedok Ratko Tešanović je na glavnom pretresu izjavio da radi u Centru za socijalni rad na poslovima javnog fonda dječijeg dodatka, te da poznaje Sanju Malešević od momenta kada je radio u OŠ Aleksa Šantić kao socijalni radnik, te je bio zadužen da pomogne malodobnom djetetu Sanje Malešević koje je imalo problem socijalno adaptivnih dijelova, dijete koje je došlo u novu sredinu. Iskaz ovog svjedoka po svojoj prirodi ne utiče na donošenje odluke u ovoj stvari, a svjedok i nema saznanja o nekim konkretnim događajima između optuženih i Jelene Smiljanić.

Dakle, nakon provedenih dokaza i saslušanja svih svjedoka sud je u brojnim radnjama optuženih, a naročito prvooptuženog Petković Nedeljka koji je pored toga što je zbog loših odnosa sa oštećenom upućivao različite vrste prijetnji i pogrđnih riječi, uz potvrde više svjedoka, nazivao oštećenu balinkušom, Turkinjom, te u tom negativnom kontekstu upućivao joj je razne prijetnje, urinirao sa balkona prema kući oštećene, zatim Petković Gospana grebala je zdjelom po zidu kuće kako bi stvarala neprijatan zvuk i na taj način iritirala oštećenu, te su joj posipali vodu pred ulaz, otrov total preko ograde, što je vidljivo u video snimcima što je Tužilaštvo izvelo na glavnom pretresu iz kojih se vidi da je Petković Gospana prebacivala preko ograde nekakvu smjesu ili otpad u pravcu kuće i kućnih vrata oštećene i kada bi se god ona pojavila od strane oštećenih Petković Nedeljka ili Petković Gospane preduzimale bi se razne radnje neprimjerenog sadržaja koje nisu u duhu dobrih komšijskih odnosa. Svjedok Igor Stojićinović je takođe naglasio na glavnom pretresu da je Petković Nedeljko uvrijedio njegovo dijete bez ikakvog razloga, da su se poremetili odnosi sa Petkovićima upravo iz razloga što su se oni družili sa oštećenom Jelenom Smiljanić. Takođe je u iskazu svjedoka Gojka Cvijetića da je optuženi palio vatru u dijelu dvorišta da bi dim išao prema kući oštećene Jelene Smiljanić a da mu je Gospana na vratima njegove kuće rekla i psovala majku njemu i bratu zašto pomažu balijama. U glavnom, brojni svjedoci su potvrdili prilikom davanja iskaza na glavnom pretresu da su optužena Petković Gospana i Petković Nedeljko provodili različite vrste radnji kako bi ugrozili mir i spokojstvo optuženih. Na prvi pogled pojedine radnje mogu izgledati bezazleno, međutim one po svojoj prirodi u kvantitativnom i kvalitativnom smislu i svojoj skupnosti predstavljaju ciljane mjere prema jednoj te istoj osobi, odnosno oštećenoj kao objektu izazivanja mržnje i netrpeljivosti kroz različite vrste upravo navedenih radnji, paljenje vatre, uriniranje sa balkona od strane Petković Nedeljka, bacanje totala otrova u dvorište oštećene, o čemu postoje fotografije u spisu i promjene na biljkama u dvorištu oštećene, zatim upućivanje direktnih pogrđnih riječi i prijetnji prema oštećenoj pežorativnih izraza, balinkuša, Turkinjo, prekidanje dobrih odnosa sa svim licima koji su bili u kontaktu sa oštećenom Jelenom Smiljanić, a kao vid represije i kazne prema tim licima zašto se družu, sa, kako oni kažu balinkušom. Takođe, sud je prema iskazu svjedoka Borenović Borislava utvrdio još jednu poražavajuću činjenicu koja se ogleda u istrajnosti i krajnosti

optuženog Petković Nedeljka da čak ode i u političku stranu kako bi ugrozio ugled oštećene, pri tome upozoravajući visoke funkcionere a u ovom slučaju Branislava Borenovića da je ona opasna po okolinu i po Republiku Srpsku, ako i po samu partiju. Dakle, prvooptuženi, ako i drugooptužena su javno iskazivali otvorenu rasnu i vjersku mržnju prema oštećenoj sa mo iz razloga što je ista Muslimanka i pripadnik Bošnjačkog naroda, što je sud utvrdio na osnovu provedenih pismenih i materijalnih dokaza kao i iskaza svjedoka koji su to na glavnom pretresu i potvrdili te je utvrdio van svake razumne sumnje da je optuženi Petković Nedeljko i Petković Gospana su javno i otvore iskazivali rasnu i nacionalnu mržnju odnosno izazivali i raspaljivali rasnu i vjersku mržnju i netrpeljivost prema oštećenoj i o tome upoznavali treća lica, svoje komšije da prtekinu bilo kakav kontakt sa oštećenoj a istovremeno preduzimali niz različitih radnji šikaniranja kako bi život oštećene postao nepodnošljiv i kako bi ista iselila i otišla iz te sredine jer je od strane optuženih jasno dato do znanja, po mišljenju ovog suda, da ista nije poželjna kao Bošnjakinja i Muslimanka da živi u susjedstvu optuženih Petkovića, da im je jedini motiv bio upravo izazivanje mržnje prema oštećenoj jer su saznali da je Muslimanka i Bošnjakinja.

Optuženi Nedeljko Petković i Gospana Petković su krivično odgovorni za krivično djelo koje im se optužnicom stavlja na teret, s obzirom da su u vrijeme njegovog izvršenja bili uračunljivi, a u spisu predmeta nema dokaza koji bi njihovu uračunljivost doveli u sumnju. Što se tiče vinosti, sud nalazi da su optuženi Nedeljko Petković i Gospana Petković počinili krivično djelo „Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje i netrpeljivosti“ iz člana 294a stav 1. Krivičnog Zakona Republike Srpske sa direktnim umišljajem, odnosno da su u vrijeme izvršenja krivičnog djela bili svjesni svih njegovih zakonskih obilježja i htjeli njegovo izvršenje.

Prilikom odlučivanja o vrsti i visini krivično pravne sankcije predložene od strane tužioca sud je u smislu odredbe člana 37. KZ RS vodio računa o svim okolnostima koje utiču da kazna bude manja ili veća. Od olakšavajućih okolnosti sud je uzeo u obzir da optuženi nisu ranije osuđivani, da su starije životne dobi (preko 60 godina) da su lošeg imovnog stanja, porodični. Od otežavajućih okolnosti sud ističe da su optuženi bili istrajni, u dužem vremenskom periodu u iskazivanju mržnje i netrpeljivosti prema oštećenoj, te da nisu ni pokušali da dođe do međusobnog pomirenja sa oštećenom. Sud je pri odmjeravanju kazne uzeo u obzir sve olakšavajuće okolnosti te Nedeljku Petkoviću utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci i istovremeno odredio da se ista neće izvršiti ukoliko optuženi u roku od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci ne učini novo krivično djelo, te Gospani Petković utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) mjeseca i istovremeno odredio da se ista neće izvršiti ukoliko optužena u roku od 1 (jedne) godine ne učini novo krivično djelo, i ako je za navedno krivično djelo propisana novčana kazna ili kazna zatvora do 2 godine.

Prilikom odabira krivičnopravne sankcije po vrsti i mjeri, sud se rukovodio opštom svrhom krivičnih sankcija propisanom u članu 5. KZ RS, svrhom kažnjavanja propisanom članom 28. KZ RS pri čemu je stekao uvjerenje da se uslovnom osudom može ostvariti svrha kažnjavanja kako u smislu specijalne tako i u smislu generalne prevencije, te da će navedena sankcija preventivno uticati na optužene da u budućnosti ne vrše krivična djela, odnosno ne ponove navedeno krivično djelo.

Na osnovu člana 99. stav 1. ZKP-A RS optuženi Nedeljko Petković i optužena Gospana Petković se obavezuju na plaćanje troškova krivičnog postupka u iznosu od po 150,00 KM u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.

Nasuprot tome, u odnosu na trećeoptuženu Sanju Malešević sud je donio oslobađajuću presudu, a iz razloga što oštećena Smiljanić Jelena prilikom saslušanja na glavnom pretresu je navela da je imala ranije sa trećeoptuženom Sanjom Malešević sukob za koji je optužena pravosnažna osuđena presudom ovog suda broj 71 0 K 156921 13 Kps 2, ali u svom iskazu nije izričito navela da je trećeoptužena direktno na bilo koji način preuzimala radnje vezane za djelo za koje se tereti. Osim navedenog i svjedoci optužbe Jelena Smiljanić, te svjedoka Cvijetić Gojka, Cvjetić Jove, Vuklišević Duška, Vuklišević Milkice, Cvijetić Vinke, Raković Jove, Stojčinović Dragane, Stojčević Igora,

Radojčić Milice, Borenović Branislava nisu na glavnom pretresu izjavili ništa vezano za ponašanje trećeoptužene, u smislu da je vrijeđala oštećenu Jelenu Smiljanić na način kako je to navedeno u optužnici, čak naprotiv i sama Jelena Smiljanić je na glavnom pretresu izjavila da Sanja Malešević nije vrijeđala na nacionalnoj osnovi. Dakle, kada se uzme skup izjava samih svjedoka koji nisu jasno potvrdili da je Sanja Malešević preuzimala bilo kakve radnje u pogledu djela koje joj se stavlja na teret, a pri tome su neki od svjedoka spominjali događaj koji se desio od ranije, a koji nije bio predmet ove optužnice, da je jedne kritične prilike Sanja upala u kuću oštećene, odnosno taj kritični događaj nije predmet optužnice, i za isti je Sanja Malešević pravosnažno osuđena. Dakle, tužilaštvo nije dokazalo u konkretnom događaju na osnovu izvedenih dokaza na glavnom pretresu, sa slušanjem oštećene, kao i saslušanjem svjedoka optužbe, da je van svake razumne sumnje trećeoptužena Sanja Malešević preuzela radnje kako je to navedeno u činjeničnom opisu optužnice, odnosno za djelo koje joj se stavlja na teret.

Dakle, od svega navedenog, od strane tužilaštva nije dokazao da je optužena učinila krivično djelo "Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje i netrpeljivosti" iz čl. 294a/1 KZ RS, pa stoga sud, imajući u vidu i načelo *in dubio pro reo* propisano članom 3. ZKP RS, nije mogao van razumne sumnje, s obzirom na izvedene dokaze, zaključiti da je optužena izvršila krivično djelo koje joj je stavljeno na teret, slijedom čega je odlučeno kao u izreci, a primjenom odredbe člana 298. stav 1. tačka v) ZKP RS.

Na osnovu člana 100. stav 1. Zakona o krivičnom postupku troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

Na osnovu Člana 108. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske oštećena se upućuje da svoj imovinskopravni zahtjev može ostvariti u parničnom postupku.

ZAPISNIČAR
Slobodanka Tatić

SUDIJA
Dalibor Kordić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Okružnom sudu Banjaluka putem ovog sud u roku od 15 dana po prijemu iste.